

The Social Network

Kommer ni ihåg hur världen såg ut innan Facebook fanns? Klart ni gör. Denna handledning är till filmen "The Social Network", en berättelse om de som skapade detta fenomen som vi tar för givet idag. Det är en film som ställer intressanta frågor om vår samtid och hur dagens sociala teknik fungerar och påverkar oss. Det är även en film som är intressant för alla som arbetar med berättande i alla dess former.

Rekommenderad för åk 9 & gymnasiet

EN FILMHANDLEDNING AV
MIKAEL KOWALSKI

Synopsis

Filmen börjar 2003 i Boston. Harvard studenten Mark Zuckerberg kommer på idén att skapa en webbplats för att betygsätta attraktionskraft hos kvinnliga Harvard studenter efter att hans flickvän Erica gjort slut med honom. Mark hackar i databaserna i olika studentbostäder, laddar ned bilder och namn på kvinnliga studenter. Med hjälp av en algoritm för rangordning av schackspelare som han får av sin bästa vän Eduardo Saverin, skapar han en hemsida som heter "FaceMash". På FaceMash kan studenterna välja

vilken av två tjejer som är mest attraktiv.

Den stora trafiken till webbplatsen FaceMash kraschar Harvards nätverk vilket leder till att Mark straffas med sex månaders provotid. "FaceMash's" popularitet leder till att Mark uppmärksammas av Cameron och Tyler Winklevoss, enäggstvillingar och medlemmar av Harvards roddarlag samt deras affärspartner Divya Narendra. Som ett resultat av detta, får Mark jobba för Winklevoss-tvillingarna som programmerare av deras projekt, hemsidan Harvard Connection.

Kort därefter presenterar Mark sin idé om "TheFacebook" för Eduardo. En socialt nätverkande webbplats som är exklusiv för Harvards studenter. Han förklarar att den låter studenter dela personlig och social information på ett säkert sätt. Eduardo går med på att hjälpa Mark och ger honom tusen dollar i startkapital. När de är klara med sajten, sprider de den genom att skicka länken till Eduardos vänner på Phoenix, en så kallad "Final klubb". TheFacebook blir snabbt populär i hela elevkåren. När de får höra talas om TheFacebook anser Winklevoss-tvillingarna och Narendra att Zuckerberg stulit deras idé. Cameron och Divya vill stämma Mark för intrång i immateriella rättigheter, men Tyler övertygar dem att de kan avgöra frågan som Harvardherrar och inte ta frågan till domstol.

Mark möter sedan sin ex-flickvän (Erica), som inte är medveten om TheFacebooks existens eftersom hon inte går på Harvard. Som en följd av detta bestämmer sig Mark för att utöka webbplatsen till fler skolor. TheFacebook växer i popularitet genom att den sprids till andra

skolor i nordöstra USA och till Kalifornien. Genom sin fars kontakter ordnar Winklevoss-tvillingarna ett möte med Harvards ordförande Larry Summers, som är avvisande gentemot dem och inte ser något potentiellt värde i The Facebook och vägrar att vidta disciplinära åtgärder mot Mark.

Eduardo, hans flickvän Christy Lee och Mark ordnar ett möte med Napsters grundare Sean Parker. Eduardo är skeptisk mot Parker på grund av hans problematiska personlighet och historia. Mark är dock imponerad av Parker eftersom de har en liknande syn på vad Facebook kan utvecklas till. Även om inga uppgörelser nås, föreslår Parker dem att droppa "the" från TheFacebook så att det blir "Facebook".

Mark flyttar bolagets verksamhetsbas till Palo Alto i Kalifornien, på Parkers förslag, samtidigt som Eduardo är i New York för att söka finansierare. När Eduardo kommer på besök från New York blir han arg när han finner att Parker bor i Facebookhuset och gör affärsmässiga beslut åt företaget. Efter ett gräl med Mark, fryser Eduardo bolagets bankkonto och återvänder till New York. Mark avslöjar sedan för Eduardo per telefon att de skaffat finansierare för Facebook genom Parkers kontakter.

I England upptäcker Winklevoss-tvillingarna att Facebook har expanderat till ett antal universitet i England och bestämmer sig därmed för att stämna Mark. Eduardo upptäcker att pappren han undertecknat med Parkers investerare ger dem möjlighet att späda ut Eduardos andel i bolaget från 34 % till 0,03%. Han konfronterar Mark och tillkännager sin avsikt att stämna honom. Senare samma kväll grips Parker, tillsammans med ett antal praktikanter, för innehav av kokain under en fest som hålls med anledning av Facebooks miljonte medlem.

Filmen är konstruerad så att vi får se Mark vittna i två brottsmål. Det ena målet är Winklevosstvillingarnas stämning och det andra handlar om Eduardos stämning. I slutscenen föreslår den unga juristen som försvarat Mark att han skall lösa målen genom förlikning. Filmen slutar med att Mark skickar en vänförfrågan till sin före detta flickvän Erica på Facebook, och uppdaterar sedan sidan med några sekunders väntan på ett svar.

Några fakta

Winklevoss-tvillingarna fick 60 miljoner i ersättning. De tävlade sedan som roddare åt USA i Peking OS. Eduardo Severins avtal är hemligt, men han är numera med som en av grundarna av Facebook.

Filmen "The Social Network" är skriven av Aaron Sorkin, en av Hollywoods mest framgångsrika manusförfattare och hans filmer och TV-serier ("Vita Huset", "Studio 60 on the sunset strip") är kända för att ha mycket och rapp dialog. Filmens regissör David Fincher är känd för filmer som "Fight Club", "Seven" och "Benjamin Buttons liv". Filmens huvudperson är Mark Zuckerberg, grundare och skapare av Facebook som 2010 har 500 miljoner användare. Han är även världens yngsta dollarmiljardär.

Öppningsscenen

Ett välfungerande berättarknep är att låta en films första minuter vara hela filmens innehåll på kod. Vi får på så sätt en förståelse för vilken sorts film vi skall få se, vilka karaktärer vi kommer att möta, samt presenteras för filmens konflikter och får ett hum om hur det kommer att gå. Därför är det rätt passande att börja analysera filmens öppningsscen, och utifrån den studera andra delar av filmen.

"The Social Network" börjar "in media res" - mitt i ett skeende. En ung man (Mark) och en ung kvinna (Erica) sitter och samtalar i en pubmiljö. Vi får reda på att de "dejar" och innan scenen är slut har hon gjort slut med honom. De går därifrån och förtexterna börjar.

Låt oss granska denna scen lite närmare - hur den är uppbyggd och hur den påverkar resten av filmens handling.

Dramaturgiskt: varför börja med en sådan här scen? Vad tillför den resten av filmen, hur ser filmens dramaturgi ut? "The Social Network" har många berättartekniska likheter med den hyllade klassikern "Citizen Kane" ("En sensation" på svenska). Inom dramaturgin talar man efter "Citizen Kane" om att använda en "Rosebud" - en symbol som får stå som nyckel till förståelsen av filmens huvudperson och/eller filmens innehåll. Det kan vara en handling, en person eller en sak. I "Citizen Kane" antyds att Rosebud var namnet på en källa.

- Diskutera med era elever vad det är i öppningsscenen på denna film som får betydelse för resten av filmen? Ge eleverna lite hjälp genom att peka på: Vad talar de om? - status, sociala klubbar, relationer, hotet från Kina och Indien, roddare, klasskillnader. Be eleverna ge exempel på hur dessa teman sedan återkommer i filmen (om de gör det).

- Vad betyder det att Erica gör slut med Mark - för filmen och för Mark? Be eleverna exemplifiera (till exempel när de möts på en bar, filmens slutscen, vilka universitet han vill expandera till etc).

- Filmens genre och stil skall ju helst också presenteras i filmens början. Be eleverna först definiera till vilken genre de skulle säga att filmen hör utifrån den första scenen. Är det en actionfilm, skräckfilm, romantisk film, drama, etc? Varför då? Beskriv vad det är som i öppningsscenen talar om detta för oss? Använd gärna dessa berättarkomponenter (<http://www.voodooofilm.org/artikel/berattarkomponenter.aspx>) för att kunna analysera hur öppningsscenen ser ut.

- "The Social Network" är en film om Facebook och mannen som skapade detta fenomen. Finns det något i öppningsscenen som pekar på att det är detta som filmen kommer att handla om? En enkel sak som ni kan fråga eleverna är om de tycker det är något märkligt med miljön i öppningsscenen? Saknar de något? Finns det någon synlig skillnad mellan filmens 2003 och dagens 2010?

- Be eleverna fundera lite över öppningsscenens samtal mellan Erica och Mark. Vad tycker de om samtalet? Verkar det realistiskt? Talar man så med varandra som de gör? Be eleverna fundera på var de idag kan finna den sorts kommunikation som vi får höra i filmens inledning. Hur ser kommunikationen via SMS ut? Hur ser den ut på Bloggar? I chatrum? och inte minst hur ser kommenterandet och konversationen ut på Facebook?

Dramaturgin - filmens början

De flesta berättelser består av tre delar; början, mitt och slut. Början av filmen slår an dess ton, ger oss rätt förväntningar och skall etablera berättelsens verklighet. Den första vändpunkten fungerar som en språngbräda och för oss in i det filmen egentligen handlar om, akt 2, mitten. Den kommer en fjärdedel in i filmen. Det är ingen exakt vetenskap men i filmen så presenterar Mark idén med Facebook för Eduardo efter en fjärdedel. Eduardo går med på att finansiera sajten med 1 000 dollar och TheFacebook är fött.

Filmens mittpunkt

Efter första vändpunkten börjar själva dramat med en fördjupning, en breddning av spelplanen där vi engagerar oss och skapar oss nya förväntningar. Vid filmens mittpunkt är konflikten cementerad och vi kan bara tas ur den genom en upptrappning tills den blir ohållbar. Mittpunkten ligger också tidsmässigt mitt i filmen.

Filmens mitt är då vi presenteras för Sean Parker i Kalifornien. Det är då han upptäcker Facebook för första gången.

Andra vändpunkt

Vändpunkt 2 är en öppning mot filmens slut. Här anar vi att en lösning är nära förestående. I filmens sista akt (efter den andra vändpunkten) löser vi konflikter, tonar av och sammanfattar vad som sagts. Andra vändpunkten kommer då det är en fjärdedel kvar av filmen.

En fjärdedel från slutet av "The Social Network" kommer vi in i en tävling där Winklevoss-tvillingarna precis förlorat en jämn kamp, i rodd, i England. Då de upptäcker att Facebook även finns i England bestämmer de sig slutligen för att stämma Mark Zuckerberg. Scenen är väldigt symboliskt laddad. Den visar på en jämn kamp där det ena laget förlorar. Man kan dra en parallell med kampen mellan Mark Zuckerberg och tvillingarna Winklevoss. På ett sätt är det redan som tvillingarna själva säger i scenen

- Det är som att komma till en tävling på måndag som roddes på söndag. Själva inser de nog att genom att Facebook expanderat utomlands så har de förlorat kampen och Facebook som vi känner det är fött.

- Fundera på och diskutera vad man har valt att betona i filmen? Varför har man gjort dessa val? Varför har man valt att fokusera på Facebooks utveckling och inte filmens huvudpersoner?

Olika tidsplan

Filmen berättas i flera tidsplan och ur flera olika personers perspektiv. Vem som är filmens huvudperson är inte svårt att se men hur berättas hans liv? Den verkliga Mark Zuckerberg har kritiserat filmen av flera anledningar. En är att den inte är berättad utifrån honom. Det är ju främst andra människor som berättar om honom och Facebook. Anledningen till varför man valt denna berättarstruktur är flera. För det första bygger filmen på en bok som använder sig av samma struktur. Det är en struktur som amerikanska journalister ofta använder i böcker och längre artiklar. Man berättar om en händelse eller person genom att intervjua personer i händelsens/personens närhet och låter dessa belysa de olika aspekterna av händelsen/personen.

- Detta berättarsätt fungerar lättare i bok- och magasinform än i filmens form. Diskutera med eleverna om de reflekterade över filmens uppbyggnad? Hängde de med i alla olika tider och personer? Hur påverkade filmens uppbyggnad hur de såg på filmens huvudperson? Förändrades den genom vem det var som berättade? Denna typ av uppbruten form passar filmens innehåll där våra Facebook-profiler ser ut just som filmen. Olika fragment från olika personer skapar vår profil.

Karaktärerna

- Efter att ni sett filmen. Be eleverna titta på dessa klipp för hur filmens karaktärer framställs:

Winklevosstvillingarna: <http://movieclips.com/znCHW-the-social-network-movie-the-winklevoss-twins/>

Sean Parker: <http://movieclips.com/on8K-the-social-network-movie-i-founded-napster/>

Erica Albright: <http://movieclips.com/uWp3L-the-social-network-movie-erica-albright/>

Marilyn Delpy: <http://movieclips.com/3or5-the-social-network-movie-marilyn-delpy/>

Eduardo: <http://movieclips.com/8PcC-the-social-network-movie-were-ranking-girls/>

Använd er av dessa berättarkomponenter.

(<http://www.voodofilm.org/artikel/berattarkomponenter.aspx>) för att diskutera hur dessa karaktärer framställs i filmen. Vilka funktioner har de för filmens berättelse? Vilka funktioner har de i förhållandet mellan filmens karaktärer? Be eleverna jämföra hur Sean Parker framställs med Eduardo och Mark.

Klass och status - i samhället & på facebook

I denna film är klass, status och relationer viktiga. Redan i öppningsscenen belyses temat i samtalet mellan Mark och Erica. De talar om just klass, status och relationer. Det är saker som speciellt verkar viktiga för Mark.

Mark studerar på Harvard som är ett av världens mest välrenommerade lärosäten. En examen från Harvard öpp-

nar många dörrar, speciellt i det professionella livet. Du kan läsa på Harvard om du är smart och du kan läsa där om du har rätt kontakter och tillräckligt mycket pengar. Att gå på Harvard har hög status. Samtidigt så ser vi i "The Social Network" hur man också kan ha olika status inom Harvard's studentkår. Ett exempel är hur Eduardo, men inte Mark, blir utvald att gå med i en särskild klubb. Sådana klubbar är vanliga på amerikanska universitet och brukar innebära att man hjälper och stöttar varandra långt efter det att man lämnat studenttiden. Klubben blir ett socialt och professionellt nätverk att dra nytta av i livet.

- Diskutera varför ni tror att Eduardo blir erbjuden en plats i klubben, varför Winklevosstvillingarna är givna medlemmar och varför inte Mark blir inbjuden. Skulle Mark kunna göra något för att bli medlem?

- Diskutera betydelsen av dessa klubbar för berättelsen, för Mark och för samhället i stort. Går det att hitta svenska motsvarigheter?

- Hur definieras klass idag? Är det utifrån inkomst? Är det utifrån bakgrund? Påverkar utbildningen ens klass? Vem man känner? Vilket land man kommer från? Vilken religion man tillhör? Be eleverna exemplifiera ur filmen.

- I filmen finns flera sådana kretsar som finallubbarna, universitetsvärlden, advokatvärlden, datavärlden, sportvärlden, den politiska sfären och nöjesvärlden. Be eleverna att beskriva hur dessa kretsar fungerar och skildras i filmen. Vilka av dessa kretsar kan kombineras med varandra och vilka kan det inte? Hur fungerar detta på Facebook?

Tänkte eleverna på att miljöerna i filmen är väldigt tydligt skapade för att få fram olika känslor hos oss åskådare? Studenthusens mörka, mysiga miljöer, klubbarna och advokatkontorens tomma stora ytor samt Facebookkontoret som ser ut som om någon försökt göra arkitektur av webbens Facebook.

- Diskutera hur filmen använder olika miljöer för att symbolisera olika klasstillhörigheter och statusnivåer. Vad finns det för motsvarigheter i det dagliga livet?

Facebook bygger ju mycket på att visa upp en bild av sig själv för sina vänner och omvärlden. Beroende på vilka vänner du har och hur många vänner du har visas ju olika delar av ditt Facebookanvändande för andra. En sak filmen vill visa är hur mycket av det som tidigare var våra sociala liv som har översatts till Facebook. På Facebook finns det statusuppdateringar, man visar upp vad man gillar (like) och hur många vänner man har.

- Manusförfattaren Aaron Sorkin har sagt att han som manusförfattare verkligen kan känna igen sig i dessa män som skapar världar (som Facebook) där man kan uppfinna sig själv på nytt. Där man kan socialisera i ensamhet och där man kan skriva om och polera på sin personlighet. Frågan är: Kan man det? Är det vad man gör på Facebook?

- Diskutera med eleverna hur de använder Facebook. Hur viktigt är det att synas och hur skall man synas på Facebook? Är det helt ointressant med status på Facebook?

Om inte, hur skaffar man sig status på Facebook? (Har de tillgång till Facebook rekommenderas Social Graph för att illustrera deras sociala nätverk.)

- En av de intressantaste sakerna med "The Social Network" är att hela filmen försöker visa på hur vår Facebookifierade värld ser ut genom en film. Lyckas filmskaparna med det? Vad har då Facebook gjort med vår värld och hur vi kommunicerar med varandra?

Genom sociala nätverk som Facebook så har världen blivit öppnare på gott och på ont. På nätet som på Facebook, bloggar och Google delar vi med oss av enorma mängder information om oss själva men även om andra. Detta är ju inte bara av godo - vad folk publicerat på Facebook har lett till att man blivit av med jobbet, inte fått jobb, skilsmässor, tidningsnyheter, hatkampanjer etc. Ytterligare en stor nackdel är ju som Erica säger i denna scen (<http://movieclips.com/uWp3L-the-social-network-movie-erica-albright/>) att det man publicerar på nätet försvinner inte. Detta har ju delvis lett till att manusförfattarna till denna film faktiskt fått en del material, Marks blogg till exempel. Men alla tänker sig ju inte för med vad de publicerar på Facebook och vilka effekter det kan få.

- Be eleverna ge exempel på vad som kan vara dumt och farligt att göra på nätet. Hur ska man eller ska man inte agera? Är det olika för tjejer och killar? Titta gärna på Medierådets hemsida som har mycket material om nätsäkerhet: www.medieradet.se

Språket

Manusförfattaren Aaron Soorin är känd för att kunna skriva en väldigt rapp och slagkraftig dialog, som låter trovärdig men det är inte så ofta vi "vanliga dödliga" är så snärtiga i repliken.

- Be eleverna fundera över hur man talar i filmen. Talar huvudpersonerna som i verkligheten? Eller talar de som statusuppdateringar?

Det finns nästan Shakesperianskt många fantastiska citat från filmen. Citat som: If you guys were the inventors of Facebook, you'd have invented Facebook.; Sorry, my Prada is at the cleaners, along with my hoodie and my 'fuck you' flip-flops, you pretentious douche bag!; The internet's not written in pencil, Mark. It's written in ink.; You better lawyer up, asshole, because I'm not coming back for the 30%. I'm coming back for everything!; You know what's cooler than a million dollars? A billion dollars.; Dating you is like dating a Stairmaster.; We lived in farms, then we lived in cities, and now we're gonna live on the internet!; What, do you wanna hire an IP lawyer and sue him? No, I wanna hire the Sopranos to beat the shit out of him with a hammer!

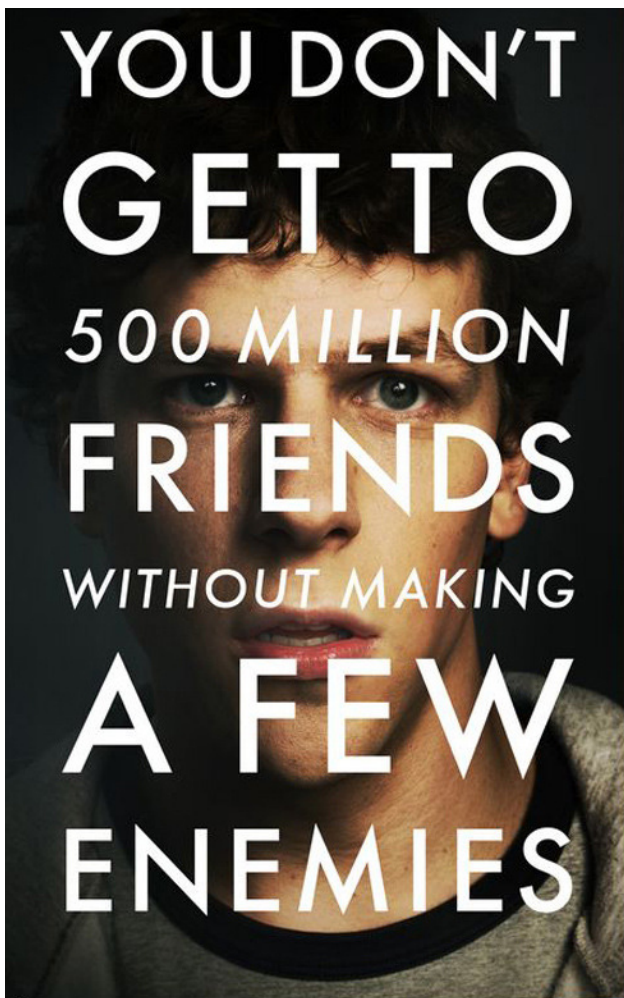
- Diskutera med eleverna om de tror att vårt sätt att ständigt ha något snyggt, sexigt, roligt och smart att säga via Facebook, twitter, bloggar etc. påverkar den kommunikation vi för utanför dessa tekniska domäner?

Vilket för oss över till tid- och rytmkänsla. Filmerna är berättade i ett berättartempo som skall påminna om det tempo som man kan finna på Internet - ett tempo som består av start och stopp, av ständiga hopp och distraktioner, av ständig jakt på uppdateringar, så till den grad att man ofta inte ens hinner uppleva den senaste uppdateringen i jakten på nästa.

- Fundera på och diskutera med era elever om de tänkte på rytmen i filmerna? Eller är de så vana att se berättelser berättade på så många nivåer samtidigt? Filmerna består av tre samtidiga berättarnivåer.

Fiktion och verklighet

Det är ovanligt att en så aktuell historia som den om Facebook blir film. Filmskapare brukar oftast inte vilja berätta om nutidshistoria samtidigt som den pågår. Istället så sker det ofta flera år efter en händelse eller att man låter andra historiska händelser symbolisera aktuella skeenden och händelser. Men "The Social Network" är annorlunda, den börjar 2003 (för bara 7 år sedan) och skildrar människor

En av filmens posters.

som fortfarande finns och är aktiva inom det fält som filmen beskriver. Mark Zuckerberg och flera i hans närhet har kritiserat filmen på flera punkter - en är att mycket av den är fiktion (påhittat). Exakt vad av allt i filmen som stämmer eller inte stämmer har de däremot inte velat dokumentera. Filmen baseras delvis på en bok av journalisten Ben Mezrich vars böcker bygger på verkliga händelser och människor och som nästan alltid följer samma mall: Extremt intelligenta män (inom universitetsvärlden) kommer på ett bra sätt att få pengar och tjejer. Han har ofta en mentor. Hans framgång leder till problem med sina vänner, men till sist lyckas han, men det har haft ett pris.

I hans böcker är ofta huvudpersonerna fascinerade av status och kvinnor. Kvinnorna skildras som symboler och är ofta objekt och inte subjekt (mer om detta nedan). Fundera på hur Ben Mezrichs mall stämmer överens med filmen "The Social Networks" berättelse om Mark Zuckerberg. Exempel på tydlig fiktion och påhitt är Erica Albright (hon finns inte i verkligheten) och att man inte nämner att Marks nuvarande flickvän träffade honom under deras tid på Harvard. Andra saker och personer som förmodligen är viktigare för Facebooks skapande finns heller inte med i filmen.

- Be eleverna att kort presentera sin bild av några av filmens huvudpersoner: Mark Zuckerberg, Sean Parker, Eduardo Severin, Cameron och Tyler Winklevoss samt några av filmens bifigurer Dustin Moskovitz, Peter Thiel. Be dem sedan att forska lite på dessa personer (gärna med andra

källor än Wikipedia) och sedan presentera bilden de fått av personerna genom sina efterforskningar. Diskutera gärna med eleverna om vad de tror det beror på att filmens bild skiljer sig från den bild de får om de kollar upp personerna själva.

Filmen "The Social Network" har fått mycket kritik från högerhåll i USA (och även i resten av världen) för att den är en liberal Hollywoodsmörja skapad av människor som inte vet hur företagsvärlden och entreprenörskap fungerar. Zuckerberg själv har kommenterat: "(filmskaparna) får det att framstå som att jag skapade Facebook för att jag blev dumpad av en tjej och att jag ville in i Finalklubbarna. Båda sakerna är ju påhittade".

- Diskutera gärna med era elever hur just företagande och entreprenörskap skildras i filmen - är det positivt eller negativt? Hur brukar det skildras i övriga medier? Varför skapade egentligen Mark Zuckerberg Facebook? Filmen ger ju vissa indikationer, men är de sanna? Mark säger ju t ex att han gjorde det för att alla på internet skall kunna uppleva känslan av att gå på college. Kan det vara så att själva skapandet av Facebook berodde på andra saker som inte syns i filmen? Be gärna eleverna att forska i detta.

Aaron Sorkin har i intervjuer sagt att som skapare (av TV-serier som han blivit fråntagen) så kan han just identifiera sig med Marks utsatthet - i att ha skapat något eget som sedan någon som inte var delaktig i processen vill ta cred för eller få ersättning för. För Sorkin är scenen där Mark säger: "If you guys were the inventors of Facebook, you'd have invented Facebook" central.

- Fundera på när och var Marks entreprenöranda faktiskt syns i filmen - diskutera med eleverna om det är bra exempel på en god entreprenör. Kolla in scenerna där han talar med Winklevoses advokat om var hans fokus är; scenerna där han talar med Eduardo om hur Facebook skall skapas/utvecklas; scenen där han talar med Dustin Moskovitz om tjejer; scenerna där han talar med Sean Parker (diskutera även gärna Parkers mentorroll i filmen).

Filmens kvinnobild

"The Social Network" är en väldigt manlig/grabbig film. Samtliga huvudpersoner är män. Den utspelar sig i manliga miljöer. Den viktigaste kvinnliga karaktären i filmen är påhittad. Den andra kvinnliga karaktären som har någon egen roll att spela är den kvinnliga advokaten men även hon har en rätt liten roll i sammanhanget. Resten av kvinnorna i filmen presenteras som troféer. Till filmens försvar kan man väl säga att filmens två ledande kvinnor (Erica och advokaten Marilyn Delpy) får stå som förnuflets röst i filmen - i hur man som människa skall agera mot varandra.

- Diskutera om eleverna funderade över de könsroller som filmen visade upp? Varför saknas kvinnorna? Är det så att världarna där filmen utspelar sig - teknik, data, företagsvärlden, domstolar - är manliga världar? Eller finns det andra orsaker till den snedvridna könsfördelningen i filmen?

Tekniknördarnas återupprättelse

Vi lever i en tid då dataprogrammerare har fått en status de inte tidigare haft. Dessa män (för de är oftast män) har tidigare inom populärkultur kallats för nördar. Idag skapar dessa män de världar där många av oss spenderar vår fritid. Tidigare ansågs deras kunskap som apart och konstigt. Idag leder denna kunskap till pengar och framgång. I filmen försöker man även skildra den kreativitet som ligger bakom mycket av det vi tar för givet i våra vardagliga liv. Samtidigt är det inte huvudpersonernas tekniska eller entreprenörkunskaper som först och främst visas i filmen.

- Förstod eleverna hur enormt kunniga Mark Zuckerberg, Sean Parker och Dustin Moskovitz är inom sitt fält - att de är tre av de mest begåvade inom IKT (informations- och kommunikationsteknik)? Diskutera era bilder av dessa tre personer - hur skildras de? Är det porträtt av genier, experter, hjältar, affärsmän, älskare? Ger filmen återupprättelse åt dessa män som lagt ned så mycket tid på den teknik vi tar för given idag?

- På vilka olika sätt använder vi och karaktärerna i filmen sina datorer? För jobb, socialisering?

Många kritiker talar idag om att de sociala nätverken snarare är asociala nätverk. Att vi alla sluter oss i våra apparater (datorer, mobiler, Ipads etc) och inte på riktigt talar med varandra. Som en notis kan man ju påpeka att varken filmens huvudrollsinnehavare, regissör eller manusförfattare använder sig av Facebook själva.

- Diskutera med eleverna hur främst Zuckerbergs sätt att kommunicera skildras i filmen - diskutera även med eleverna hur han skildras socialt. Kommunicerar Mark med människor ansikte mot ansikte? Vilka gör han det med? Ett tips är att kolla in scenerna med Erica och med hans kvinnliga försvarare. Jämför hur han kommunicerar med sina olika vänner och hur det förändras - hur ser kommunikationen ut med Sean Parker och Eduardo? Hur kom-

municerar han med auktoritetsfigurer som advokater, chefer etc? Är det kanske så att Marks olika sätt att kommunicera representerar de olika sätt vi kommunicerade på tidigare? På Facebook är det dock en stor skillnad - nästan ingen gör skillnad på sina olika kommunikationssätt på Facebook.

Produktionsuppgifter

USA 2010

Producent: Dana Brunetti, Michael De Luca & Scott Rudin

Manus: Aaron Sorkin & Ceán Chaffin

Regi: David Fincher

Foto: Jeff Cronenweth

Klippning: Kirk Baxter & Angus Wall

Originalmusik: Trent Reznor & Atticus Ross

I rollerna

Mark Zuckerberg - Jesse Eisenberg

Eduardo Severin - Andrew Garfield

Sean Parker - Justin Timberlake

Cameron / Tyler Winklevoss - Armie Hammer

Erica Albright - Rooney Mara

Tekniska uppgifter

Speltid: 120 minuter

Format: Scope 2,35:1

Ljudsystem: Dolby Digital

Censur: Barntillåten

Svensk premiär: 22 oktober 2010

Distribution

Walt Disney Studios, Box 81, 101 23 Stockholm Tel 08-555 445 00, fax 08-555 445 88

Kontaktinformation via: www.sfi.se/filmdistribution

Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution efter den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar. Via länken ovan kan ni lära mer om hur ni hittar och bokar film.

Redaktion: Andreas Hoffsten, Per Ericsson, Film i hela landet, Svenska Filminstitutet, december 2010